

F DENDROLOGICKÝ PRIESKUM

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

F1

OBSAH

1	ÚVOD	1
1.1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STAVBE	1
1.2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STAVEBNÍKOVI	1
1.3	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OSPRACOVATEĽOVI	1
1.4	ÚČEL PRIESKUMU	1
1.5	PODKLADY	1
2	CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA	2
2.1	DVOR 1	2
2.2	DVOR 2	3
2.3	DVOR 3	3
2.4	DVOR 4	3
3	METODIKA INVENTARIZÁCIE A SADOVNÍCKEHO HODNOTENIA DREVÍN	3
3.1	STROMY	4
3.2	KRY A SKUPINY KROV	5
3.3	LIANY	6
3.4	PNE	7
4	VÝSLEDKY PRIESKUMU	7
4.1	ANALÝZA DREVÍN - DVOR 1	10
4.2	ANALÝZA DREVÍN - DVOR 2	10
4.3	ANALÝZA DREVÍN - DVOR 3	11
4.4	ANALÝZA DREVÍN - DVOR 4	11
5	ZÁVER	11
6	PRÍLOHY	12

1 ÚVOD

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STAVBE

Názov stavby:	„Hospodárska – úprava vybraných dvorov – od Sládkovičovej po Študentskú“
Časť	DENDROLOGICKÝ PRIESKUM
Stupeň:	PD pre stavebné povolenie a realizáciu
Dátum spracovania :	2020
Miesto stavby:	Trnava, Hospodárska ul.
Okres:	Trnava
Kraj:	Trnavský

1.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STAVEBNÍKOVI

Objednávateľ:	Mesto Trnava, Hlavná 5, 917 71 Trnava
---------------	---------------------------------------

1.3 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OSPRACOVATEĽOVI

Spracovateľ:	Rudbeckia, Svätoplukovo 449, 951 16 Svätoplukovo
Zodpovedný projektant:	Ing. Júlia Straňáková, autorizovaný krajinný architekt r. č. 0036 KA odborne spôsobilá osoba pre vyhotovenie dokumentu starostlivosti o dreviny F-93/2010
Vypracovali:	Ing. Júlia Straňáková Ing. Zuzana Ďuránová

1.4 ÚČEL PRIESKUMU

Dendrologický prieskum je spracovaný za účelom zistenia druhového zloženia drevín rastúcich v riešenom území. Inventarizácia a sadovnícke hodnotenie drevín boli vykonané aj z dôvodu zhodnotenia súčasného stavu a perspektívy drevín v rámci jednotlivých dvorov:

Údaje zistené pri inventarizácii a sadovníckom hodnotení drevín sú podkladom pre návrh vhodných pestovateľských opatrení s cieľom odstrániť poškodené jedince ohrozujúce prevádzkovú bezpečnosť a udržať perspektívne dreviny.

1.5 PODKLADY

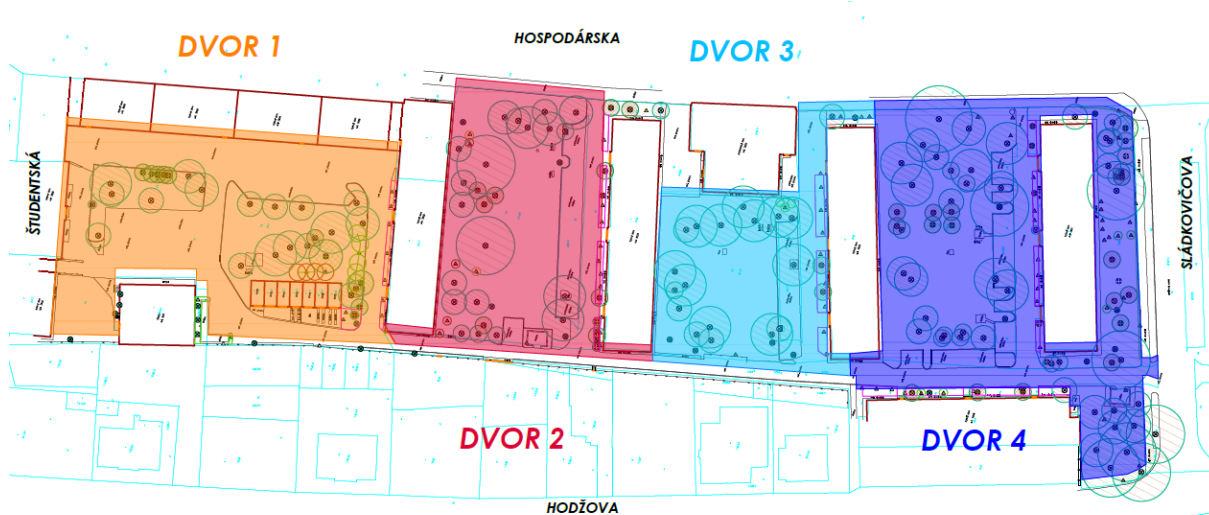
Pri vypracovaní inventarizácie a hodnotenia drevín boli použité:

- Polohopis existujúcich drevín (geodetické zameranie 2019)
- Terénny prieskum a fotodokumentácia (2019)
- Metodika sadovníckeho hodnotenia drevín (Machovec 1982)

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov
- Atlas krajiny SR (<http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>)
- Ortofotomapa (<https://zbgis.skgeodesy.sk/>)

2 CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie je súčasťou zastavaného územia mesta Trnava a nachádza sa na pravom brehu Trnávky v blízkosti historických hradieb a parkovo upravenej plochy Bernolákov sad. Ide o verejnú zeleň v okolí bytových domov postavených pozdĺž frekventovanej cesty I. triedy č. 61. Riešené územie predstavuje štyri dvory bytových domov na Hospodárskej ulici, od križovatky so Študentskou ulicou až po križovatku s ulicou A. Sládkoviča.

Obr. 1 Rozdelenie jednotlivých dvorov v rámci riešenej lokality na Hospodárskej ulici v Trnave

2.1 DVOR 1

Dvor 1 je z troch strán ohraničený bytovými domami. Zo západnej strany je múr, ktorý oddeľuje verejný priestor vnútrobloku od záhrad rodinných domov. V severozápadnej časti vnútrobloku sa nachádza trafostanica. Vedľa trafostanice, smerom do stredu je parkovisko a menšia plocha zelene s výsadbou vzrastlých stromov. Kry sa nachádzajú hlavne v predzáhradkách bytových domov. Parkovacie státa sa nachádzajú pozdĺž bytového domu na východnej strane dvora. Garáže so samostatnými vstupmi v počte 7 sú v juhozápadnej časti dvora. Za garážami sa nachádza plocha zelene, v ktorej je umiestnené detské ihrisko. V rámci tejto plochy sú výsadby vzrastlých stromov a krov.

Pri múre, v priestore medzi trafostanicou a garážami, je stojisko na kontajnery na separovaný odpad, okolo ktorého je výsadba krov. V niektorých miestach pozdĺž múru rastú popínavé rastliny.

2.2 DVOR 2

Dvor 2 je z dvoch strán ohraničený bytovými domami. Z východnej strany priamo nadväzuje na frekventovanú Hospodársku ulicu. Zo západnej strany je múr, ktorý oddeľuje verejný priestor vnútrobloku od záhrad rodinných domov. Vo východnej časti sa nachádza detské ihrisko. Plochu zelene tvorí s výsadbou vzrastlých stromov. Kry sú vysadené prevažne v predzáhradkách pred bytovými domom. Parkovacie státi sa nachádzajú pozdĺž bytového domu na južnej strane dvora. Pri ceste pozdĺž západnej hranice sa nachádza stojisko na kontajnery na separovaný odpad, okolo ktorého je výsadba krov. V niektorých miestach pozdĺž múru rastú popínavé rastliny.

2.3 DVOR 3

Dvor 3 je z dvoch strán ohraničený bytovými domami. Od frekventovanej Hospodárskej ulice je východnej strany oddelený polyfunkčnou budovou. Zo západnej strany je múr, ktorý oddeľuje verejný priestor vnútrobloku od záhrad rodinných domov. Plochu zelene tvorí s výsadbou vzrastlých stromov. Kry sú vysadené prevažne v predzáhradkách pred bytovými domom. Parkovacie státi pod stromami sa nachádzajú pozdĺž bytového domu na južnej strane dvora. Pri ceste pozdĺž západnej hranice sa nachádza stojisko pre kontajnery na separovaný odpad, okolo ktorého je výsadba krov. V niektorých miestach pozdĺž múru rastú popínavé rastliny.

2.4 DVOR 4

Dvor 4 je z troch strán ohraničený bytovými domami. Z východnej strany priamo nadväzuje na frekventovanú Hospodársku ulicu. V dvoch miestach je bola vytvorená plocha na posedenie. Plochu zelene tvorí s výsadbou vzrastlých stromov. Kry sú vysadené prevažne v predzáhradkách pred bytovými domom. Parkoviská sa nachádzajú pod stromami pozdĺž prístupových komunikácií. Medzi bytovými domami a chodníkom pozdĺž Sládkovičovej ulice je zelený pás s výsadbou stromov a krov, oddelený živým plotom. Pri vstupe z juhozápadnej strany smerom od Sládkovičovej ulice je umiestnené stojisko pre kontajnery na separovaný odpad, okolo ktorého je výsadba krov.

3 METODIKA INVENTARIZÁCIE A SADOVNÍCKEHO HODNOTENIA DREVÍN

Inventarizácia a sadovnícke hodnotenie drevín sa realizovalo v rámci terénneho prieskumu v novembri 2019 (aktualizácia apríl 2020).

Jednotlivé vegetačné prvky boli identifikované v teréne a zakreslené do mapových podkladov. Pri všetkých drevinách boli určené základné dendrometrické parametre, sadovnícka hodnota podľa Machovca (1982) a boli zapísané všetky viditeľné poškodia. Údaje zistené v rámci inventarizácie sú zaznamenané v inventarizačnej tabuľke (príloha F2). Inventarizácia drevín je graficky znázornená na výkrese (príloha F3), kde je zakreslené umiestnenie každého prvku označené stredovou značkou s poradovým číslom a plošný priemet koruny podľa údajov v tabuľke. Postup zisťovania jednotlivých údajov o drevinách je opísaný ďalej v textovej správe.

3.1 STROMY

Inventarizácia a sadovnícke hodnotenie stromov pozostáva z určenia nasledovných parametrov.

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO STROMU (ID)

Priradenie poradové číslo stromu, ktoré je zhodné s označením konkrétneho jedinca v inventarizačnej tabuľke a v inventarizačnom výkrese.

DRUH DREVINY (DRUH)

Určenie rodového a druhového názvu dreviny, prípadne aj kultivaru, ktorý je zapísaný do tabuľky latinským názvom (bez uvádzania autora). V prípade, že nie je možné určiť druh dreviny, zistí sa aspoň jej rod.

OBVOD KMEŇA (OBVOD)

Podľa § 36 vyhlášky č. 24/2003 Z. z. obvod kmeňa stromu sa meria vo výške 1,3 m nad zemou. Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením. Uvádza sa v centimetroch (cm) s presnosťou na 1 cm. Zisťuje sa pomocou pásma.

VÝŠKA STROMU (VÝŠKA)

Výška stromu zodpovedá vertikálnej vzdialenosti od päty stromu po vrchol koruny stromu. Výška stromu sa uvádza v metroch (m) s presnosťou na 0,5 m. Bola zistená odhadom v porovnaní s ľudskou postavou.

ŠÍRKA KORUNY STROMU (ŠÍRKA)

Prestavuje aritmetický priemer koruny stromu v najširšom mieste a v smere kolmom na túto os. Uvádza sa v metroch (m) s presnosťou na 1 m.

SADOVNÍCKA HODNOTA (SH)

Sadovnícka hodnota stromov (Machovec 1982) sa určuje pomocou 5-bodového klasifikátora.

1 –DREVINY NEVYHOVUJÚCE - dreviny veľmi silne poškodené, choré, silne napadnuté škodcami, zvlášť takými, pri ktorých hrozí nebezpečenstvo ich šírenia na ostatné porasty, dreviny odumierajúce a odumreté, dreviny, ktoré ohrozujú bezpečnosť návštevníkov (napr. nebezpečenstvo spadnutia na cestu), dreviny, ktoré svojou existenciou výrazne poškodzujú kvalitu cennejších exemplárov (napr. dreviny vrastajúce do korún kvalitných a najmä svetlomilných stromov) a dreviny inak bezprostredne ohrozujúce daný priestor a jeho vývoj. V tejto kategórii sú dreviny bez akýchkoľvek predpokladov ďalšieho vývoja.

Pri riešení plôch a výhliadke sadovníckych úprav je nevyhnutné tieto dreviny okamžite alebo v čo najkrajšej možnej dobe odstrániť. Sú to dreviny, ktoré v priestore zavadzajú, a ktoré je potrebné rýchlo odstrániť, bez ohľadu na to, aký zámer je pri ďalšej výchove porastov uplatňovaný.

2 – DREVINY PODPRIEMERNEJ HODNOTY – patria sem dreviny značne poškodené, dreviny veľmi vysoko vyvetvené, bez predpokladu obrastania po presvetľovacích prebierkach, dreviny staré a málo vitálne, výrazne presychajúce, s dutinami, prípadne inak silne poškodené. Predpoklady ďalšieho vývoja sú značne obmedzené, ako v čase, tak aj v kvalite. Patria sem hlavne také dreviny, pri ktorých sa nedá predpokladať zlepšenie ich kvality. Nesmú to byť však dreviny ohrozujúce bezpečnosť ľudí alebo porastov.

Pri vyhlídkových úpravách porastov sa počíta s ich postupným odstránením. Výnimky tvoria len dreviny mimoriadnej dendrologickej hodnoty (unikáty), dreviny, ktoré sa viažu k nejakej pamätnej udalosti, chránené stromy, resp. veľmi malebne pôsobiace torzá, ktoré sa nechávajú na dožitie.

3 – DREVINY PRIEMERNEJ HODNOTY - dreviny zdravé, resp. len mierne preschnuté, ale bez chorôb a škodcov, ktorý by sa mohli rozširovať. Dreviny v tejto kategórii sa môžu tvarovo líšiť, aj zásadne, od pôvodného typu. Patria sem napríklad dreviny vysoko vyvetvené, avšak také, u ktorých je predpoklad obrastania po osvetlení kmeňa, prípadne také, ktoré si udržia svoje estetické a funkčné hodnoty i pri silnom vyvetvení, dreviny s jednostrannou korunou, ale stabilnou a pod. Patria sem rovnako dreviny tvarovo i vzhľadovo typické, avšak dosiaľ menšieho vzrastu, ktorý nedosahujú polovicu normálnych rozmerov daného druhu na posudzovanom stanovisku. Taktiež u tejto kategórie musí byť predpoklad dlhodobého rozvoja. Buď sú to dreviny, dreviny, pri ktorých je možné predpokladať, že si svoje sadovnícke zaradenie dlhodobo udržia., alebo také, ktoré sa môžu ďalej rozvíjať a dosiahnu i vyšší počet bodov. Veľmi často, zvlášť v porastoch, ktoré neboli dlhodobo systematicky udržiavané, tvoria základný materiálom z ktorého je možné postupne vymodelovať kvalitnejšie porasty.

Pri riešení sadovníckych úprav sa pri tejto kategórii počíta s tým, že sa dreviny podľa potreby buď ponechajú k ďalšiemu vývoju a tam, kde to zámer vyžaduje, sa odstraňujú.

4 – VEĽMI HODNOTNÉ DREVINY - zdravé dreviny, typického tvaru, zodpovedajúce príslušnému druhu alebo kultivaru, v celkovom habite nanajvýš len nepatrne narušené lebo poškodené (napr. bez konárov najspodnejšieho poschodia, mierne naklonené, alebo s menšími voľnými priestormi v korune a pod.). Veľkostne rozvinuté aspoň tak, aby dosahovali približne polovicu tých rozmerov, ktoré sú na danom stanovisku schopné maximálne vytvoriť. Rovnako ako u predchádzajúcej kategórie musia mať dreviny predpoklad rozvoja pre radu ďalších desaťročí, pri udržaní dosiahnutej kvality.

Rovnako tieto dreviny je potrebné v maximálnej miere chrániť i za cenu pretvorenia kompozície priestoru, v ktorom sa nachádzajú. K ich odstráneniu možno pristúpiť až po vyčerpaní všetkých, i pomerne značne nákladných riešení, a iba v celkom výnimočných prípadoch.

5 – NAJHODNOTNEJŠIE DREVINY - dreviny absolútne zdravé dreviny a nepoškodené, tvarom i celkovým habitom koruny zodpovedajúce druhu, bez viditeľných poškodení, rozkonárené až po zem, veľkostne už úplne vyvinuté, avšak ešte v plnom raste a vývoji. Do tejto kategórie patria dreviny, pri ktorých je vzhľadom k predpokladanej dĺžke dosiahnutého veku predpokladať, že môžu svoju sadovnícko-krajinársku funkciu plniť ešte po radu desaťročí.

Pri riešení priestoru, na ktorom sa takto vyhodnotenú dreviny nachádzajú, je treba vychádzať zo zásady, ich je potrebné zachovať v maximálnej možnej miere. i za cenu prehodnotenia a pretvorenia sadovníckeho priestoru, prekreslenia plánovanej zástavby a pod. Tieto dreviny by mali byť prakticky zachované vo všetkých prípadoch.

POZNÁMKA (POZNÁMKA)

V poznámke sa uvádzajú ďalšie doplňujúce informácie o drevine resp. stanovišti, na ktorom rastie. Ide o slovný popis skutočností súvisiacich napríklad s poškodením stromu a pod.

3.2 KRY A SKUPINY KROV

Inventarizácia a sadovnícke hodnotenie drevín riešených objektov pozostáva z určenia nasledovných parametrov.

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO KROV (ID)

Kód je priradený každému kru resp. skupine krov, ktorý je označený písmenom K a poradovým číslom. Je zhodný s označením konkrétneho prvku v tabuľke aj vo výkrese.

DRUH DREVINY (DRUH)

sa uvádza pri kroch, skupinách krov a porastoch stromov podľa rodového a druhového mena dreviny (prípadne aj kultivaru) zapísaného do tabuľky latinským názvom bez uvádzania autora. V prípade, že nebolo možné určiť druh dreviny, zistil sa aspoň jej príslušnosť k rodu (napr. Spiraea sp.).

PLOCHA KROV (PLOCHA)

Plocha krov sa vypočíta na základe obsahu pôdorysného priemetu plochy porastov krov na terén. Je uvádzaná v metroch štvorcových (m²) s presnosťou na 0,1 metra.

VÝŠKA KROV (VÝŠKA)

Výška krov zodpovedá vertikálnej vzdialenosti od terénu po vrchol koruny. Priemerná výška plochy krov sa vypočítava z priemeru výšky najvyššieho a najnižšieho jedinca príp. skupiny jedincov. Zisťovala sa odhadom v porovnaní s ľudskou postavou. Je udávaná v metroch (m) s presnosťou na 0,5 m.

ŠÍRKA KROV (ŠÍRKA)

Tento údaj opisuje priemer resp. šírku a dĺžku krov, ktorá je uvádzaná v metroch s presnosťou na 0,5m.

SADOVNÍCKA HODNOTA (SH)

Sadovnícka hodnota krov a porastov krov sa určuje podľa Machovca (1982). Pri kroch, skupinách krov a porastoch drevín na riešenom území sa uplatňujú len hodnoty od 1 do 3, pretože kry nedosahujú takých rozmerov ako stromy.

1 – DREVINY NEVYHOVUJÚCE

2 – DREVINY PODPRIEMERNEJ HODNOTY

3 – DREVINY PRIEMERNEJ HODNOTY

POZNÁMKA (POZNÁMKA)

V poznámke sa uvádzajú ďalšie doplňujúce informácie o kroch, porastoch krov alebo stanovišti, na ktorom rastie. Ide o slovný popis skutočností súvisiacich napríklad s poškodením stromu a pod.

3.3 LIANY

Inventarizácia a sadovnícke hodnotenie lián pozostáva z určenia nasledovných parametrov.

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO LIÁN (ID)

Priradenie písmena L a poradového čísla, ktoré je zhodné s označením konkrétneho jedinca v inventarizačnej tabuľke a v inventarizačnom výkrese.

DRUH DREVINY (DRUH)

Určenie rodového a druhového názvu dreviny, prípadne aj kultivaru, ktorý je zapísaný do tabuľky latinským názvom (bez uvádzania autora). V prípade, že nie je možné určiť druh dreviny, zistí sa aspoň jej rod.

OBVOD KMIENKA (OBVOD)

Podľa § 36 vyhlášky č. 24/2003 Z. z. obvod kmienka sa meria vo výške 100 cm nad zemou. Uvádza sa v centimetroch (cm) s presnosťou na 1 cm.

VÝŠKA (VÝŠKA)

Výška predstavuje dĺžku resp. výšku kmienka liany. Údaj sa udáva v metroch (m) s presnosťou na 0,5 m.

ŠÍRKA (ŠÍRKA)

Tento údaj opisuje priemer resp. šírku a dĺžku plochy, ktorú pokrýva liana. Uvádza sa v metroch s presnosťou na 0,5m.

SADOVNÍCKA HODNOTA (SH)

1 – DREVINY NEVYHOVUJÚCE

2 – DREVINY PODPRIEMERNEJ HODNOTY

POZNÁMKA (POZNÁMKA)

V poznámke sa uvádzajú ďalšie doplňujúce informácie o liane resp. stanovišti, na ktorom rastie. Ide o slovný popis skutočností súvisiacich napríklad s poškodením a pod.

3.4 PNE

Inventarizácia a hodnotenie pňov pozostáva z určenia nasledovných parametrov.

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO PŇA (ID)

Priradenie písmena X a poradového čísla, ktoré je zhodné s označením konkrétneho pňa v inventarizačnej tabuľke a v inventarizačnom výkrese.

DRUH DREVINY (DRUH)

Druh dreviny nebol pri pňoch zisťovaný. Ak bolo možné určiť druh na základe výmladkov z pňa, tak bol určený rovnakým spôsobom ako pri stromoch.

OBVOD PŇA (OBVOD)

Obvod pňa bol meraný na reznej ploche pňa. Je uvedený v centimetroch (cm) s presnosťou na 1 cm.

VÝŠKA (VÝŠKA)

Výška predstavuje výšku pňa. Údaj sa udáva v metroch (m) s presnosťou na 0,5 m.

ŠÍRKA (ŠÍRKA)

Tento údaj opisuje priemer resp. šírku plochy, ktorú pokrývajú výmladky. Uvádza sa v metroch s presnosťou na 0,5m.

SADOVNÍCKA HODNOTA (SH)

1 – VEĽMI MÁLO HODNOTNÉ DREVINY

POZNÁMKA (POZNÁMKA)

V poznámke sa uvádzajú ďalšie doplňujúce informácie o pni resp. stanovišti, na ktorom sa nachádza.

4 VÝSLEDKY PRIESKUMU

V rámci dendrologického prieskumu dvorov na Hospodárskej ulici v Trnave bolo zistených celkom 164 kusov stromov, 85 krov resp. skupín krov, 6 lián a 14 pňov (november 2018).

Tab. 1 Počet drevinových vegetačných prvkov v rámci jednotlivých dvorov

DREVINY	DVOR 1	DVOR 2	DVOR 3	DVOR 4	SPOLU
stromy	35	36	19	74	164
kry	16	18	14	37	85
liany	3	1	0	2	6
pne	1	3	4	6	14

Pri aktualizácii prieskumu riešeného územia (máj 2020) sme zistili, že silne poškodené stromy a invázne druhy drevín boli odstránené. V rámci údržby drevín v meste Trnava boli priebežne odstraňované aj výmladky vyrastajúce z bázy kmeňov stromov.

Taxóny drevín – stromov, krov a lián, ktoré boli zistené pri inventarizácii drevín v rámci riešeného územia sú zhrnuté v tabuľkách, vrátane ich počtu, skupiny ku ktorej patria, pôvodu a relatívne dosiahnuteľného veku.

Tab. 2 Druhy stromov rastúce v riešenom území vo všetkých dvoroch

DRUH (latinský názov)	DRUH (slovenský názov)	POČET	SKUPINA	PÔVOD	RELAT. VEK
<i>Abies concolor</i>	jedľa srienistá	2	ihlič	introduk	stredno
<i>Acer campestre</i>	javor poľný	1	list	domáci	stredno
<i>Acer platanoides</i>	javor mliečny	3	list	domáci	dlho
<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor horský	3	list	domáci	dlho
<i>Aesculus hippocastanum</i>	pagaštan konský	3	list	introduk	stredno
<i>Ailanthus altissima</i>	pajaseň žliazkatý	7	list	introduk	krátko
<i>Betula pendula</i>	breza previsnutá	11	list	domáci	krátko
<i>Catalpa bignonioides</i>	katalpa bignóniová	1	list	introduk	stredno
<i>Celtis occidentalis</i>	brestovec západný	9	list	introduk	stredno
<i>Crataegus levigata</i>	hloh obyčajný	3	list	domáci	krátko
<i>Crataegus levigata 'Paul Scarlet'</i>	hloh obyčajný kultivar	2	list	domáci	krátko
<i>Fraxinus sp.</i>	jaseň	1	list	domáci	stredno
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	cyprušteľ Lawsonov	2	ihlič	introduk	stredno
<i>Juglans regia</i>	orech kráľovský	2	list	introduk	stredno
<i>Malus sp.</i>	jablňo kultivar	1	list	introduk	krátko
<i>Picea abies</i>	smrek obyčajný	6	ihlič	domáci	stredno
<i>Picea pungens</i>	smrek pichľavý	5	ihlič	introduk	stredno
<i>Pinus nigra</i>	borovica čierna	13	ihlič	introduk	dlho
<i>Platycladus orientalis</i>	tujovec východný	1	ihlič	introduk	krátko
<i>Populus nigra 'Italica'</i>	topoľ čierny kultivar	3	list	domáci	stredno
<i>Prunus cerasifera</i>	slivka čerešňoplodá	4	list	introduk	krátko
<i>Prunus cerasifera 'Nigra'</i>	slivka čerešňoplodá kultivar	1	list	introduk	krátko
<i>Prunus serrulata 'Kanzan'</i>	čerešňa pílkatá kultivar	1	list	introduk	krátko
<i>Robinia pseudoaccacia</i>	agát biely	4	list	introduk	stredno
<i>Salix matsudana 'Tortuosa'</i>	vŕba Marsudova	3	list	introduk	krátko
<i>Sophora japonica</i>	sofora japonská	8	list	introduk	stredno
<i>Taxus baccata</i>	tis obyčajný	6	ihlič	domáci	dlho
<i>Thuja occidentalis</i>	tuja západná	9	ihlič	introduk	krátko
<i>Thuja occidentalis 'Smaragd'</i>	tuja západná kultivar	2	ihlič	introduk	krátko
<i>Tilia cordata</i>	lipa malolistá	39	list	domáci	dlho
<i>Tilia platyphyllos</i>	lipa veľkolistá	1	list	domáci	dlho
<i>Tilia sp.</i>	lipa	2	list	domáci	dlho
<i>Ulmus sp.</i>	brest	5	list	domáci	dlho
Spolu		164			

Tab. 3 Druhy krov rastúce v riešenom území vo všetkých dvoroch

DRUH (latinský názov)	DRUH (slovenský názov)	POČET	SKUPINA	PÔVOD	RELAT. VEK
<i>Berberis sp.</i>	dráč	1	list	introduk	krátko
<i>Buxus sempervirens</i>	krušpán vždyzelený	7	vždy	introduk	krátko
<i>Cotoneaster sp.</i>	skalník	1	list	introduk	krátko
<i>Cytisus sp.</i>	prútnatec	1	list	introduk	krátko
<i>Deutzia scabra</i>	trojpuk drsný	1	list	introduk	krátko
<i>Euonymus sp.</i>	bršlen	2	list	introduk	krátko
<i>Fallopia sp.</i>	pohánkovec	1	list	introduk	krátko
<i>Forsythia suspensa</i>	zlatovka previsnutá	4	list	introduk	krátko
<i>Hibiscus sp.</i>	ibištek	4	list	introduk	krátko
<i>Hydrangea sp.</i>	hortenzia	3	list	introduk	krátko
<i>Kerria japonica</i>	kéria japonská	1	list	introduk	krátko
<i>Ligustrum sp.</i>	vtáčí zob	4	list	introduk	krátko
<i>Ligustrum vulgare</i>	vtáčí zob obyčajný	3	list	domáci	krátko
<i>Lonicera sp.</i>	zemolez	5	list	introduk	krátko
<i>Mahonia aquifolium</i>	mahónia cezminolistá	6	vždy	introduk	krátko
<i>Prunus laurocerasus</i>	vavrínovec lekárske	9	vždy	introduk	krátko
<i>Rosa sp.</i>	ruža	7	list	introduk	krátko
<i>Sambucus nigra</i>	baza čierna	3	list	domáci	krátko
<i>Spiraea sp.</i>	taviľník	5	list	introduk	krátko
<i>Spiraea x vanhouttei</i>	tavoľník Van Houtteho	5	list	introduk	krátko
<i>Symphoricarpos albus</i>	imelovník biely	4	list	introduk	krátko
<i>Symphoricarpos sp.</i>	imelovník	3	list	introduk	krátko
<i>Syringa vulgaris</i>	orgován obyčajný	4	list	introduk	krátko
<i>Taxus sp.</i>	tis	1	ihlič	domáci	dlho
Spolu		85			

Tab. 4 Druhy lián rastúce v riešenom území vo všetkých dvoroch

DRUH (latinský názov)	DRUH (slovenský názov)	POČET	SKUPINA	PÔVOD	RELAT. VEK
<i>Hedera helix</i>	brečtan popínavý	3	vždy	domáci	krátko
Spolu		3			

LEGENDA k tabuľkám

Skupina drevín (SKUPINA) – určená na základe druhu dreviny podľa prílohy. č. 33 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. ,

Časť A – Zoznam drevín:

vždyzel. – skupina I. – polovždyzelené a vždyzelené listnaté dreviny,

ihlič. – skupina II. - ihličnaté dreviny

list. – skupina III. - listnaté opadavé dreviny

Pôvod drevín (POVOD) - určený na základe pôvodu dreviny podľa prílohy. č. 33 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. , Časť

A – Zoznam drevín, stĺpec A:

domáci – pôvodný domáci druh,

introduk. – nepôvodný introdukovaný druh

Relatívne dosiahnuteľný vek (RELAT. VEK) zohľadňuje predpokladanú životnosť dreviny, ktorý bol určený podľa prílohy. č. 33 k vyhláške č. 24/2003 Z. z., Časť A – Zoznam drevín, stĺpec C:

dlho - ak ide o dlhoveké dreviny

stredno - ak ide o strednoveké dreviny

krátko - ak ide o krátkoveké dreviny

4.1 ANALÝZA DREVÍN - DVOR 1

Druhové zastúpenie drevín

V dvore 1 sú vysadené prevažne listnaté opadavé druhy drevín. Ihličnaté dreviny sú vysadené v menších skupinách. Vždyzelené dreviny sú zastúpené len ojedinelo.

Približne polovicu výsadiieb drevín tvoria naše domáce druhy resp. ich kultivary. Druhá polovica výsadiieb drevín pozostáva z nepôvodných druhov a ich kultivarov.

Veková kategória drevín

V rámci dvora 1 sú takmer všetky dreviny v rovnakom veku, okrem niekoľkých mladých stromov a krov rastúcich v predzáhradkách bytových domov resp. v ich tesnej blízkosti. Mladšie sú aj výsadby kvitnúcich stromov medzi parkoviskom a detským ihriskom. Ostatné dospelé jedince boli pravdepodobne vysadené po výstavbe bytových domov a niektorých z nich sa začínajú prejavovať znaky starnutia.

Na základe relatívne dosiahnuteľného veku sa v priestore vyskytujú druhy krátkoveké, strednoveké i dlhoveké druhy.

Sadovnícke hodnotenie drevín

Sadovnícka hodnota drevín je pomerne nízka, čo je spôsobené hlavne postupne prejavujúcimi sa znakmi poškodenia alebo zníženej vitality a stromov a krov. V priestore sa nachádza niekoľko hodnotných stromov listnatých a j ihličnatých stromov, ktoré by mali zostať zachované (napr. strom č. 6, 14, 19, 25, 20, 23, 31).

4.2 ANALÝZA DREVÍN - DVOR 2

Druhové zastúpenie drevín

Vo dvore 2 sú vysadené prevažne listnaté opadavé druhy drevín. Ihličnaté dreviny sú vysadené len ojedinelo. Vždyzelené dreviny sú zastúpené taxónmi, ktoré nepatria medzi naše pôvodné druhy drevín. Z hľadiska pôvodu prevažujú naše domáce druhy.

Veková kategória drevín

Vo dvore 2 je väčšina drevín tiež približne v rovnakom veku. Tieto vzrastlé jedince boli pravdepodobne vysadené po výstavbe bytových domov. Na niektorých z týchto jedincom sa postupne začínajú prejavovať znaky starnutia a zníženej vitality. Novšie výsadby stromov a krov sú v predzáhradkách bytových domov resp. v ich tesnej blízkosti.

Na základe relatívne dosiahnuteľného veku sa v priestore vyskytujú druhy krátkoveké, strednoveké i dlhoveké druhy.

Sadovnícke hodnotenie drevín

Zo sadovníckeho hľadiska sa v priestore celková hodnota drevín pomerne nízka, hlavne v dôsledku ich poškodenia alebo postupne sa znižujúcej vitality. V priestore sa však nachádza niekoľko hodnotných stromov rastúcich solitérne, alebo v skupinách, ktoré majú dlhodobú perspektívu zachovania (napr. strom č. 44, 50, 52, 54, 55, 57, 58, 70, 71).

4.3 ANALÝZA DREVÍN - DVOR 3

Druhovú zastúpenie drevín

V priestore dvora 3 prevládajú hlavne listnaté opadavé druhy drevín. Ihličnaté a vždyzelené druhy sa vyskytujú iba ojedinele v predzáhradkách bytových domov. Niektoré z nich sú vysadené tesne v blízkosti stavby. Medzi vyskytujúcimi sa druhmi prevažujú naše pôvodné domáce druhy.

Veková kategória drevín

Takmer všetky vzrastlé stromy rastúce vo dvore 3 sú približne rovnakého veku a pravdepodobne boli vysadené po výstavbe bytových domov. Novšie výsadby stromov a krov sú v predzáhradkách bytových domov resp. v ich tesnej blízkosti.

Sadovnícke hodnotenie drevín

Sadovnícka hodnota drevín na dvore 3 je priemerná. Na niektorých drevinách sa ojedinele vyskytujú menšie deformácie a poškodenia. Vo dvore 3 rastie viacero hodnotných jedincov, ktoré majú predpoklad dlhodobej perspektívy. Medzi najhodnotnejšie dreviny patria stromy rastúce solitérne alebo v menších skupinách po obvode (napr. 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88).

4.4 ANALÝZA DREVÍN - DVOR 4

Druhovú zastúpenie drevín

V rámci dvora 4 prevládajú hlavne listnaté opadavé druhy drevín. Rovnako aj v priestore pozdĺž Sládkovičovej ulice. Ihličnaté druhy sa vyskytujú v menších skupinách alebo v predzáhradkách bytových domov. Vždyzelené druhy drevín, prevažne krov sú miestami vysadené v predzáhradkách bytových domov alebo v zelenom páse pod oknami obyvateľov bytových domov pozdĺž Sládkovičovej ulice. Niektoré z nich sú vysadené tesne v blízkosti stavby. Z hľadiska pôvodu sa vyskytujú naše pôvodné domáce druhy, ale zdanlivo prevládajú nepôvodné introdukované druhy drevín.

Veková kategória drevín

Väčšina vzrastlých drevín v rámci riešeného priestoru je v rovnakej vekovej kategórii. Nové výsadby boli miestami doplnené pozdĺž parkovísk a v predzáhradkách bytových domov. V priestore rastú dlhoveké, strednoveké i krátkoveké druhy.

Sadovnícke hodnotenie drevín

Sadovnícka hodnota prevažnej väčšiny drevín je podpriemerná. Na viacerých jedincoch boli zistené znaky poškodenia. V niektorých prípadoch ide dokonca o vážne poškodenia, pri ktorých sa už nepredpokladá zlepšenie zdravotného stavu stromu. Najhodnotnejšie stromy sú hlavne v okrajových častiach pozdĺž chodníkov a miestnych komunikácií (napr. strom č. 108, 107, 114, 122, 123, 146, 136, 138).

5 ZÁVER

Porasty drevín v rámci riešeného územia sú tvorené prevažne stromami. V rámci riešeného územia sa nachádza spolu 164 stromov. V prevažnej miere ide o listnaté opadavé dreviny: javor *Acer* sp. breza *Betula* sp. brestovec *Celtis* sp., sofora *Sophora* sp., brest

Ulmus sp., lipa Tilia sp. a pod.). Z ihličnatých stromov prevládajú borovice Pinus sp., smrek Picea sp., tuje Thuja sp. a tisy Taxus sp.

Kry sú vysádzané prevažne v predzáhradkách bytových domov. Miestami rastú rozvoľnene vo forme líniových výsadiieb alebo v podraste stromov. Pozdĺž chodníka na Sládkovičovej ulici rastie živý plot, ktorý je udržiavaný tvarovacím rezom. V priestore sa nachádza listnaté (zlatovka Forsythia sp., ibištek Hybiscus sp., tavelník Spiraea sp., imelovník Symphoricarpos sp., orgován Syringa sp., ruže Rosa sp. a pod.), ihličnaté (tis Taxus sp.) a vždyzelené druhy krov (Buxus sempervirens krušpán vždyzelený, Mahonia aquifolium mahónia cezminolistá a iné).

Liany sa popínajú na oporných konštrukciách alebo starých stromoch. V priestore sa nachádza iba jeden druh vždyzelenej popínavej rastliny – brečtan popínavý Hedera helix.

V priebehu spracovania projektovej dokumentácie bolo priebežne odstránených niekoľko suchý a silne poškodených drevín ako aj invázne druhy drevín.

Všetky hodnotné jedince nachádzajúce v rámci riešeného územia navrhujeme zachovať. Hodnotným stromom je vhodné zabezpečiť takú starostlivosť, aby nedošlo k ich poškodeniu pri výstavbe a tiež vhodné ošetrenie, vďaka ktorému sa odstránia zaznamenaná poškodenia resp. sa zlepši ich vitalita.

Z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu a plánovanej obnovy riešeného územia jednotlivých dvorov je potrebný aj výrub niektorých drevín. Výrub drevín musí byť v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V predmetnom území je nevyhnutné postupne doplniť nové výsadby drevín, z ktorých sa postupne dopestujú hodnotné dreviny. Náhradnú výsadbu v riešenom území by mali tvoriť pôvodné druhy drevín a ich kultivary, ktoré sú vhodné do nižšie položených, teplých a suchých regiónov Slovenska, medzi ktoré patrí aj Trnava.

6 PRÍLOHY

FOTODOKUMENTÁCIA

© **Júlia Straňáková**

Všetky súčasti tejto dokumentácie sú chránené v zmysle autorskej zákona a môžu byť použité len so súhlasom autora.